

1. Proloog

De gordijnen zijn dicht. Op de voorscène ligt een houten boomstam op twee schragen.

MARIA op, ziet het blok liggen,

Maria Maar... maar... maar 't is toch niet mogelijk! Porca miseria, wat moet ik met zo'n vent! Antonio! Antonio!

ANTONIO (off stage)

Antonio Mama miracoli, wat is er nu weer?

Maria Kom onmiddellijk naar hier, Antonio!

Antonio Un momento...

Maria Niks te momente, cretino! Hier komen, subito presto!

Antonio Si si...

ANTONIO op

Antonio Wel, wat is er?

Maria Dat! (wijst naar de boomstam).

Antonio Oh, dat doe ik straks wel, Maria. Questa sera. Vanavond

Maria Niks van! De burgemeester komt die nieuwe tafelpoot vanavond ophalen!

Antonio Va bene. Goedgoed, dan doe ik die stomme poot nu wel.

Maria En zorg dat het in orde is. De burgemeester betaalt goed en we kunnen zijn soldi best gebruiken. Of wil je eindigen zoals ouwe Rosita, die hele dagen de straten afschuimt om eten bij elkaar te scharrelen.

Antonio Rosita is een goed mens.

Maria Een goed mens? Een gevaarlijke heks, dat is 't! Zich met alles en iedereen bemoeien en overal binnenloeren.

Antonio Je overdrijft.

Maria Maar wat jij daar nu van!

Maria wil afgaan en passeert Antonio.

Maria Attenda un momento...

Maria ruikt aan Antonio's adem.

Maria Heb je weer gedronken?

Antonio Un poco...

Maria Wanneer ga je daar nu eindelijk eens mee ophouden! Alcolico!

Antonio Je overdrijft, Maria, tesoro mio.

Maria Je stinkt! Bwah, blijf uit mijn buurt en zorg dat die poot klaar is! Tegen vanavond! Capito?

Maria af

Antonio haalt een potlood en meter uit een zak van zijn voorschot en wil de boomstam opmeten. Er klinkt gelach. Antonio probeert opnieuw. Weer klinkt er gelach.

Boomstam Hou op!

Antonio deinst achteruit en prikt dan voorzichtig met zijn potlood tegen de stam.

Boomstam Stop daarmee, je kietelt me.

Antonio Misschien heb ik toch een glaasje vino teveel gedronken. Andiamo, Antonio, die poot moet af tegen vanavond.

Antonio haalt een schaaf boven

Boomstam Hé amico, rustig hé met dat ding. Wat ben jij van plan?

Antonio Ma... ma... maar dat is impossibile, een pratende boomstam! Het is zover! Al dat zaagsel heeft mijn hersenen aangetast.

Boomstam Al die wijn zul je bedoelen. en er is hier helemaal niets impossibile, behalve dat jij mij met die schaaf te lijf wil gaan. Als je dat ding niet onmiddellijk wegdoet, dan... dan laat ik me op je tenen vallen!

Antonio Nu heb ik er genoeg van! Wat zal Maria van me denken als ik haar vertel dat ik een sparrenboom hoor spreken.

Boomstam Hela, mij niet beledigen hé! Sparrenboom! Ik ben wel een authentieke inlandse eik. Zeg, die Maria, is dat een knappe?

Antonio Silenzio! Kalm blijven, Antonio. Kalm blijven... (kijkt even paniekerig rond) ik heb het!

Hij zwiert de boomstam op zijn rug.

Boomstam Hé, ho, voorzichtig hé. Mij niet te geweldig behandelen, daar word ik nerveus van... hahaha... dat is nu nog eens echte boomhumor.

Antonio Zo kan ik de straat niet op.

Hij gooit een laken over de boomstam. Er klinkt wat verontwaardigd gemompel.

Antonio En als jij nu nog één woord zegt terwijl we op straat lopen, zaag ik je stante pede tot brandhout, capito?
(terwijl hij afgaat) Gepetto, hé, Gepetto.

Antonio verlaat de scène.

SCENE 2: PINOCCHIO

Het gordijn gaat open. We zien een oud circus. Centraal staat een circuswagen, met de zijkant opengeklapt. Dit vormt het decor voor Gepetto's werkplaats en poppenwinkel. Er hangen hier en daar wat afgewerkte poppen, waaronder de Krekel. Gepetto is aan het werk aan Pinocchio die roerloos op een werkbank zit.

Gepetto Ik snap niet waarom Antonio zo overstuur was over dat blok hout. Pratende boomstam. Hij heeft al veel vreemde onzin uitgekraamd als hij teveel gedronken had, maar deze keer... maar goed dat hij dat blok niet verzaagd had... prima eikenhout... eerste klas voor een eerste klas pop... en nu de ogen... die zijn het moeilijkst... (tegen de andere poppen) nu moeten jullie even stil zijn, ik moet me kunnen concentreren... aaah... perfect ... blauwe ogen, zoals je vader... zo... klaar! En wat zeggen jullie ervan jongens? Wat vinden jullie van je nieuwe broertje? Okè, okè, niet allemaal door elkaar... een prima pop... waarschijnlijk de mooiste pop die ik ooit gemaakt heb. (tegen één van de poppen) Hé, daarvoor moet je niet jaloers worden, jij ziet er ook nog prima uit. Hmm, maar je kunt moeilijk zo blijven zitten. Wacht even ...

Hij haalt een jasje vanonder de werkbank.

Gepetto Ik wist dat ik het hier nog ergens had liggen. Jaa jajaja... dat staat je uitstekend. Nu alleen nog een naam. Laat me eens denken. (tegen zijn poppen) Hebben jullie soms een ideetje? Nee? Weinig inspiratie vandaag? Wacht eens... die prachtige ogen... occhi magnifico... Pinocchio... Pinocchio! Wat denk je daarvan? Ah, Pinocchio, je ziet er stralend uit... net echt... weet je, als ik ooit een zoon zou hebben gehad, dan zou ik willen dat hij eruit ziet zoals jij. Jaja, je moet me niet zo aanstaren, ik ben ook nog verliefd geweest. Nog altijd eigenlijk, nu ik er goed over nadenk. Wil ik je een geheimpje verklappen, hmmm? Wie de liefde van mijn leven is? Leona... ah Leona, ze is zo... zo... maar ik heb het haar nooit durven zeggen. Misschien moet ik dat nog wel eens doen. Ze is ook nooit getrouwd, dus wie weet... als ik eens wat zou mogen wensen... Kom kereltje, ik zet je even bij je nieuwe vriendjes...

Gepetto wil Pinocchio oppakken, maar dan wordt er geklopt.

Gepetto Wat nu weer?

Gepetto gaat af en komt terug met de heks Rosita.

Gepetto Rosita! wat doe jij nog zo laat op straat? Het is ijskoud buiten.

Rosita Gewoon, ik heb nog niks gegeten en...

Gepetto Wat? Nog niks gegeten? Kom, ga zitten. Ik heb nog een wel een kom soep voor je op het vuur staan.

Rosita Nee nee, doe geen moeite, ik weet dat je zelf bijna niks hebt. Wat brood is meer dan genoeg. De mensen zijn gemeen geworden de laatste tijd. Weet je dat de burgemeester zelfs zijn honden achter me aan heeft gestuurd?

Gepetto Hier, drink op. Daar zul je wat warmer van krijgen.

Rosita Dank je. Je bent een goed mens, Gepetto. Een goed mens.

Gepetto Onzin. Ik kan je toch niet laten verhongeren. Trouwens, alle anderen hebben al gegeten, hé, jongens?

Rosita Je bent een echte artiest, Gepetto. En wie hebben we hier?

Gepetto Da's Pinocchio. Mijn nieuwste aanwinst.

Gepetto zet Pinocchio rechtop.

Rosito Dag Pinocchio...

Gepetto Hij zou je wel willen begroeten, maar hij heeft nog geen touwtjes. Dat zal moeten wachten tot morgen.

Rosita Een prachtige pop, Gepetto. Bijna echt.

Gepetto Bijna, ja ...

Rosita Dan ga ik maar weer eens, Gepetto. Bedankt voor de soep.

Rosita geeft de kom aan Gepetto, die zich omdraait om de kom weg te zetten. Rosita blijft Pinocchio aankijken, die langzaam zijn hoofd naar haar toe draait. Gepetto heeft niks gemerkt.

Gepetto Wat? Neenee, geen sprake van. Blijf jij maar hier vannacht. 't Is hier warmer dan op straat en morgen zien we dan wel weer.

Rosita Maar Gepetto ...

Gepetto En ik wil geen maar horen. Maak het je hier beneden maar gemakkelijk.

Rosita Goed dan. Goeienacht.

Gepetto Slaapwel Rosita.

Gepetto af. Rosita kijkt rond. Dan gaat ze naar Pinocchio en bekijkt hem aandachtig.

Pinocchio Sta me niet zo aan te staren, mens!

Rosita Hmm, een pop met karakter hé?

Pinocchio Moet je wat van me misschien?

Rosita En een grote mond voor zo'n lieve jongen.

Pinocchio Ik ben niet lief!

Rosita Dat heb ik al gemerkt. En wat ben je dan wel?

Pinocchio Ik ben speciaal. Een echte sprekende pop.

Rosita Hmm, zo speciaal vind ik dat niet.

Pinocchio Ah nee? Hoeveel sprekende poppen heb jij al ontmoet in je leven?

Rosita Nog geen één. Maar alle poppen die ik ken, kunnen tenminste deftig bewegen. Jij kunt alleen maar je hoofd draaien.

Pinocchio Niks van! Ik kan nog veel meer! Kijk maar!

Pinocchio probeert enkele houterige bewegingen te maken en tuimelt op de grond, waar hij hulpeloos blijft liggen.

Rosita Je ziet er inderdaad erg speciaal uit...

Pinocchio Wacht maar tot ik mijn touwtjes heb, dan.. dan...

Rosita Dan wat?

Pinocchio Dan zul je nog wel eens wat zien!

Rosita O ja? ik sta te trillen op mijn benen. En zelfs dat kun jij nog niet. Maar misschien heb ik een oplossing. Wat zou jij ervan zeggen dat ik je laat bewegen zonder touwtjes.

Pinocchio Zonder touwtjes? Dat zal wel...

Rosita Geloof je me niet. Kijk maar.

Rosita 'dirigeert' Pinocchio rechtop.

Pinocchio Hé ho, wat gebeurt er? Voorzichtig, voorzichtig ouwe heks!

Rosita laat Pinocchio weer vallen.

Rosita Alleen dat arrogante toontje zouden we er nog uit moeten krijgen.

Pinocchio Hé komaan, laat me hier zo niet liggen.

Rosita Maar misschien is daar ook nog een mouw aan te passen. Mmm, wie van jullie zou het meest geschikt zijn?

Pinocchio Luister, ik beloof dat ik me zal gedragen, oké? Toe, laat me weer lopen.

Rosita Goed, als jij belooft dat je vanaf nu je manieren gebruikt, dan zorg ik ervoor dat je weer kunt bewegen.

Pinocchio Goed, beloofd! Maar... hoe kan ik nu weten wat goed is en wat slecht?

Rosita stapt naar de krekel en fluistert hem iets in het oor. De krekel wordt levend en doet houterige pogingen om zich uit zijn touwen te bevrijden.

Rosita Door naar hem te luisteren.

Krekel Dag mevrouw.

Rosita Dag jongeman. Zie je, hij heeft al heel wat meer manieren dan jij.

Krekel Ik wil mevrouw ten zeerste bedanken voor dit – als ik zo bescheiden mag zijn – terechte compliment. Mag ik tevens ook zo vrij zijn mevrouw te bedanken voor haar magische inspanningen en te vragen waarom ik tot leven werd gewekt?

Rosita Luister, zou jij het zien zitten om Pinocchio's geweten te worden?

Krekel Wie is Pinocchio?

Rosita Oh ja, natuurlijk. Dat geval dat daar voorlopig nog op de grond ligt.

Pinokkio Hoi.

Krekel Mmm, moet dat echt?

Rosita Tuurlijk, zonder geweten loopt het helemaal fout met dat manneke.

Krekel Vooruit dan maar, omdat mevrouw zo vriendelijk geweest is me van deze touwen te verlossen.

Rosita Mooi zo. Luister goed, Pinocchio, je vader heeft daarnet gewenst dat jij een echte zoon voor hem zou zijn.

Pinocchio Bedoel je een echte jongen... van vlees en bloed?

Rosita Inderdaad. En als jij je vanaf nu goed gedraagt en je manieren leert gebruiken, dan maak ik van jou een echte jongen.

Pinocchio Waauw!

Rosita Maar zover zijn we nog niet. Bewijs jij maar eerst dat je het waard bent om een echte jongen te worden en dat is niet zo simpel. Het vraagt wijsheid en ervaring om goed en slecht uit elkaar te kunnen houden. Krekel hier zal je daarbij helpen.

Krekel Enchanté, mijnheer.

Pinocchio Die stijve hark moet mij helpen?

Rosita Ik ben er zeker van dat jullie het uitstekend met elkaar zullen kunnen vinden. Goed, dan ga ik maar. Veel succes, Pinocchio.

Rosita wil afgaan.

Krekel Ik hoop dat mevrouw weet wat ze doet. Ik hoop dat ik weet waar ik aan begonnen ben.

Pinocchio Hé, en ik dan?

Rosita Wat? Oh ja, natuurlijk.

Ze fluistert Pinocchio iets in zijn oor en hij krabbelt houterig rechtop.

Rosita Maar nu moet ik er echt vandoor. Dus Pinocchio, goed luisteren naar je geweten.. Doe de groeten aan Gepetto en bedank hem nog eens voor de soep.

Rosita af.

Pinocchio en Krekel bekijken mekaar argwanend.

Krekel Goed, jongeman, laat ik mezelf even deftig voorstellen: Krekel, voorheen pop, nu gepromoveerd tot jouw geweten. Enfin, als je dat een promotie kunt noemen natuurlijk. En ik heb zo ook mijn twijfels over de financiële bonus die hieraan vasthangt.

Pinocchio Hé?

Krekel (zuchtend) Dat ik pro deo – gratis- voor babysit zal moeten spelen.

Pinocchio Ik heb absoluut geen opgesteven reptiel nodig dat mij de hele dag de les zal spellen.

Krekel Excuseer, ik ben een insect en geen reptiel, met uw goedvinden. Biologie is waarschijnlijk mijnheers sterkste kant niet.

Pinocchio Bio-watte?

Krekel Biologie! Enfin, laat maar zitten. Er is heel wat dat u nog moet leren, mijnheer.

Pinocchio Jaja, prima allemaal, maar laat me nu gewoon maar met rust. Ik zal m'n boontjes zelf wel doppen.

Krekel Ik weet niet of mijnheer wel aandachtig naar mevrouw geluisterd heeft. Vanaf heden ben ik mijnheers geweten.

Pinocchio Luister bladluis, voor de laatste keer, ik heb geen geweten nodig!

Krekel Ik zou toch graag willen opmerken dat niemand mij nog nooit 'bladluis' genoemd heeft en zou het dan ook ten zeerste appreciëren mocht mijnheer...

Pinocchio Maar hou toch op met dat gezeur.

Krekel wat meer beleefdheid in acht nemen en wat dankbaarheid tonen voor wat mevrouw...

Pinocchio Man, hou je kop!

Krekel voor mijnheer betekend heeft aangaande zijn evolutie van houten object...

Pinocchio Ik zei: hou je kop!

Krekel tot embryonaal tussenstadium...

Gepetto (off scene)

Is daar iemand.

Krekel Ik geloof dat de oude mijnheer eraan komt. het ware verstandig dat mijnheer zich even stil houdt om te vermijden dat de oude mijnheer een rolberoerte krijgt en de zaak hier helemaal in de soep draait.

Pinocchio laat zich weer levenloos op de grond vallen, Krekel blijft stokstijf staan bij zijn touwen. Gepetto slaperig op in nachthemd.

Gepetto Is hier iemand? Vreemd, ik dacht toch echt dat ik stemmen hoorde. Ik moet het me verbeeld hebben.

Gepetto ziet de lege werkbank.

Gepetto Maar waar is Pinocchio?

Pinocchio springt tevoorschijn.

Pinocchio Hier!

Gepetto Ah daar... Daar!?! Maar... wat doe jij daar?

Pinocchio Gewoon, ik had geen zin om stil te blijven zitten.

Gepetto Ah ja, wel, da's dan goed hé... maar... maar jij kan praten?

Pinocchio Ja, goed hé!

Gepetto Maar hoe kan dat?

Pinocchio Dat heeft die oude madam die hier was, geregeld.

Gepetto Rosita? Maar... maar dan heeft zij mijn wens verhoord. Je bent levend geworden.

Pinocchio En ik kan nog heel wat meer dan alleen maar praten, Kijk maar!

Pinocchio maakt enkele buitelingen op het podium.

Pinocchio En allemaal zonder touwtjes

Gepetto Maar dat is fantastisch. Kom hier.

Hij omhelst Pinocchio.

Gepetto Een zoon! Een echte zoon.

Pinocchio Jaja, 't is goed. Je moet nu ook niet overdrijven hé, trouwens, ik ben helemaal nog niet echt. Ik ben nog altijd een pop.

Gepetto Voor mij ben je echt genoeg, jongen. Ooh, dit is fantastisch, ik kan mijn ogen niet geloven.

Pinocchio Geloof ze toch maar, en wil je me nu loslaten? Ik heb al tijd genoeg verloren.

Gepetto Wat bedoel je?

Pinocchio Dat er daarbuiten een hele wereld is die ik wil ontdekken. Ik kan toch moeilijk de rest van mijn leven hier in jouw duffe winkel blijven rondhangen.

Gepetto Niet zo snel, jongen, ik begrijp dat je ongeduldig bent, maar je moet nog heel veel leren.

Pinocchio Leren?

Gepetto Tuurlijk! Pinocchio, er zal een hele wereld voor je opengaan. Maar eerst moet je naar school.

Pinocchio School? Wat is me dat voor een beest?

Gepetto De school is een plaats waar je heel veel kunt leren.

Pinocchio Mmm, dat klinkt allesbehalve plezant... ik wil niet naar school!

Gepetto 't Is niet van willen, 't is van moeten, Pinocchio. Als je straks overeind wilt blijven in deze wereld, zul je eerst moeten studeren.

Pinocchio Moet ik daar dan helemaal alleen naartoe?

Gepetto Natuurlijk niet. Alle jongens en meisjes moeten naar school. Beloof me dat je morgen naar de les gaat.

Pinocchio Ik beloof het vader, maar ferm tegen mijn gedacht!

Gepetto Je zult zien dat het allemaal wel mee zal vallen.

Pinocchio Jaja, dat zal wel.

FADE OUT

De volgende ochtend bij Gepetto. Tijdens het eerste deel wordt de circuswagen dichtgeklapt, gedraaid en terug opengemaakt met het schooldecor.

Pinocchio ligt te slapen. Gepetto op zonder jas.

Gepetto Pinocchio, wakker worden. Je moet naar school.

Pinocchio Mmm, wat... jaja... ik ben wakker... alleen nog even ...

Gepetto Komaan Pinocchio, vind je het niet spannend allemaal?

Pinocchio Mjaaa... erg spannend...

Gepetto Je hebt het gisteren beloofd. Trouwens, kijk eens wat ik voor je heb?

Pinocchio geeuwt.

Pinocchio Wat?

Gepetto Je schoolboek, jongen!

Pinocchio Sjonge, jij weet echt wel waar je een kind gelukkig mee kan maken. En dan zeggen dat ik nog veel moet leren! En wat staat daar zo allemaal in?

Gepetto Met dit boek kun je leren lezen, Pinocchio.

Pinocchio Lezen? Waar heb ik dat in 's hemelsnaam voor nodig? Hier, ik wil het niet. gebruik het maar om de haard mee aan te steken.

Gepetto Pinocchio, alsjeblieft zeg! Weet je wel dat ik mijn jas hebben moeten verkopen om dat boek te kunnen betalen?

Pinocchio En dan? Ik heb er toch niet om gevraagd, om dat stomme boek? Of die stomme school?

Gepetto Luister eens goed jij! Of je het nu leuk vindt of niet, jij gaat naar school! Snap je het niet? Op school zul heel wat vrienden kunnen maken en als je dan thuis komt, zul je me kunnen vertellen wat je geleerd hebt...

Pinocchio Al goed. Geef dat boek maar hier. Als dat zo belangrijk is voor jou, dan zal ik wel naar die school gaan.

Gepetto Goed zo, jongen, ik wist wel dat je verstandig zou zijn. Tot straks dan?

Pinocchio Jaja...

Gepetto af

Krekel Mag ik mijnheer er toch vriendelijk op wijzen dat beleefdheid en wat respect niet mijnheers sterkste kanten zijn.

Pinocchio Ochot, ben jij er ook nog?

Krekel Natuurlijk, wat had mijnheer dan gedacht?

Pinocchio Tja, wat had ik eigenlijk gedacht...

Krekel Kop op, mijnheer, ik denk dat u gewoon het beste ervan moet proberen te maken.

Pinocchio Ik heb niet veel keuze zeker?

Krekel Geen enkele, mijnheer.

Pinocchio Wel, vooruit dan maar, laat ik die school maar even gaan uittesten.

Krekel Een wijze beslissing, mijnheer, als u het mij vraagt. Als mijnheer mij wil volgen?

Pinocchio Jij gaat toch niet mee?

Krekel Net als mijnheer heb ik niet veel keuze. Maar gelooft u me, ik kan me een veel interessanter tijdverdrijf voorstellen dat de godganse dag mijnheer in de gaten houden.

Pinocchio Ze zullen me daar zien aankomen met een reptiel in mijn kielzog.

Krekel Insect, mijnheer. Insect. Maar maakt u zich geen zorgen, ik zal mezelf wel weten te animeren in de schooltuin tijdens mijnheers lessen. Gaan we?

Pinocchio Goed dan.